P9_TA(2021)0074

Rakennustuoteasetuksen täytäntöönpano

Euroopan parlamentin päätöslauselma 10. maaliskuuta 2021 rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien ehtojen yhdenmukaistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 305/2011 (rakennustuoteasetus) täytäntöönpanosta (2020/2028(INI))

(2021/C 474/03)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

— ottaa huomioon rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien ehtojen yhdenmukaistamisesta 9. maaliskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 305/2011 ([1]) (rakennustuoteasetus),

— ottaa huomioon eurooppalaisesta standardoinnista, neuvoston direktiivien 89/686/ETY ja 93/15/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/9/EY, 94/25/EY, 95/16/EY, 97/23/EY, 98/34/EY, 2004/22/EY, 2007/23/EY, 2009/23/EY ja 2009/105/EY muuttamisesta ja neuvoston päätöksen 87/95/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1673/2006/EY kumoamisesta 25. lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1025/2012 ([2]) (standardointiasetus),

— ottaa huomioon 24. lokakuuta 2019 annetun komission arvion rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien ehtojen yhdenmukaistamisesta 9. maaliskuuta 2011 annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EU) N:o 305/2011 (SWD(2019)1770),

— ottaa huomioon 24. lokakuuta 2019 annetun komission kertomuksen rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien ehtojen yhdenmukaistamisesta ja neuvoston direktiivin 89/106/ETY kumoamisesta 9 päivänä maaliskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 305/2011 31 artiklan 4 kohdassa säädettyjen tehtävien, joihin myönnetään unionin rahoitusta 34 artiklan 2 kohdan nojalla, asiaankuuluvuuden arvioinnin lopputuloksista (COM(2019)0800),

— ottaa huomioon markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta 20. kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1020 ([3]),

— ottaa huomioon tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta 9. heinäkuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008 ([4]),

— ottaa huomioon tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvistä yhteisistä puitteista ja päätöksen 93/465/ETY kumoamisesta 9. heinäkuuta 2008 tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 768/2008/EY ([5]),

— ottaa huomioon toisessa jäsenvaltiossa laillisesti kaupan pidettyjen tavaroiden vastavuoroisesta tunnustamisesta ja asetuksen (EY) N:o 764/2008 kumoamisesta 19. maaliskuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/515 ([6]),

— ottaa huomioon 21. lokakuuta 2010 antamansa päätöslauselman eurooppalaisen standardoinnin tulevaisuudesta ([7]),

([1]) EUVL L 88, 4.4.2011, s. 5.
([2]) EUVL L 316, 14.11.2012, s. 12.
([3]) EUVL L 169, 25.6.2019, s. 1.
([4]) EUVL L 218, 13.8.2008, s. 30.
([5]) EUVL L 218, 13.8.2008, s. 82.
([6]) EUVL L 91, 29.3.2019, s. 1.
([7]) EUVL C 70 E, 8.3.2012, s. 56.

Keskiviikko 10. maaliskuuta 2021

— ottaa huomioon 30. marraskuuta 2016 annetun komission tiedonannon ”Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille” (COM(2016)0860),

— ottaa huomioon Euroopan vihreän kehityksen ohjelman (COM(2019)0640),

— ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma – Puhtaamman ja kilpailukykyisemmän Euroopan puolesta” (COM(2020)0098),

— ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan sekä valiokunta-aloitteisten mietintöjen laatimista koskevasta lupamenettelystä 12. joulukuuta 2002 tehdyn puheenjohtajakokouksen päätöksen 1 artiklan 1 kohdan e alakohdan ja liitteen 3,

— ottaa huomioon sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan mietinnön (A9-0012/2021),

A. ottaa huomioon, että rakennusteollisuus tarjoaa Euroopassa suoraan 18 miljoonaa työpaikkaa ja tuottaa 9 prosenttia BKT:sta ([8]);

B. ottaa huomioon, että rakennustuoteasetuksen tarkoituksena on poistaa rakennustuotteiden kaupan teknisiä esteitä ja edistää näin niiden vapaata liikkuvuutta sisämarkkinoilla ja varmistaa samalla, että ne sopivat käyttötarkoitukseensa ja täyttävät ilmoitetun suoritustason ottaen huomioon niiden käyttöön liittyvät terveys-, turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat valmistuspaikasta riippumatta;

C. ottaa huomioon, että eurooppalainen teknisen sääntelyn ja standardoinnin järjestelmä on osoittautunut itsessään kilpailukykyä ja innovointia edistäväksi tekijäksi, samalla kun se edistää kuluttajien turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia ja tekee EU:n standardeista maailmanlaajuisia vertailuperusteita;

D. katsoo, että yhdenmukaistettujen standardien hyväksymisen hitaus ja julkaisematta jättäminen on ongelmallista, koska hyväksymisprosessi ei pysy alan kehityksen tahdissa, mistä aiheutuu epävarmuutta yrityksille; toteaa, että yhdenmukaistettujen standardien puuttuminen ja nykyisten standardien vajavaisuus ovat lisänneet rakennustuotteille asetettavia kansallisia lisävaatimuksia, jotka luovat esteitä niiden vapaalle liikkuvuudelle sisämarkkinoilla; katsoo, että nämä vaatimukset voivat olla haitallisia kuluttajille ja jäsenvaltioille, jotka noudattavat rakenteiden turvallisuuteen, terveyteen ja ympäristönsuojeluun sekä muita rakentamiseen ja kuluttajansuojaan liittyviä velvoitteitaan;

E. katsoo, että jäsenvaltioiden vahvistamat rakennuskohteita koskevat säännöt olisi suunniteltava ja pantava täytäntöön siten, että taataan työntekijöiden ja kuluttajien turvallisuus ja vältetään ympäristön vahingoittuminen, millä voi olla vaikutusta myös rakennustuotteita koskeviin vaatimuksiin;

F. ottaa huomioon, että rakennustuoteasetuksen noudattamisesta aiheutuvat kustannukset ovat 0,6–1,1 prosenttia rakennusalan liikevaihdosta, ja toteaa, että kustannukset lankeavat pääasiassa valmistajille, mikä voi olla erittäin raskasta pk-yrityksille;

1. on tyytyväinen rakennustuoteasetusta koskevaan komission arviointiin ja meneillään olevaan uudelleentarkasteluun, joilla pyritään jatkamaan rakennustuotteiden sisämarkkinoiden esteiden poistamista ja edistämään Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja kiertotaloutta koskevan toimintasuunnitelman tavoitteita ottaen samalla huomioon teknologian kehitys ja innovointi;

2. viittaa rakennustuoteasetuksen erityisluonteeseen ja toteaa sen eroavan uuden lainsäädäntökehyksen yleisistä periaatteista pääasiassa siksi, että sillä ei yhdenmukaisteta rakennustuotteita koskevia erityisvaatimuksia tai turvallisuuden vähimmäistasoja vaan sillä ainoastaan määritellään yhteinen tekninen kieli, joka on sama kaikille rakennustuoteasetuksen soveltamisalaan kuuluville rakennustuotteille ja jolla arvioidaan yhdenmukaistetuissa teknisissä eritelmissä säädettyihin rakennustuotteiden perusominaisuuksiin liittyviä suoritustasoja;

3. korostaa, että nykyisellä rakennustuoteasetuksella varmistetaan rakennustuotteiden vapaa liikkuvuus unionissa, kun taas jäsenvaltiot valvovat edelleen rakennuskohteita koskevia sääntöjä; toteaa tältä osin, että jäsenvaltioiden säännöissä edellytetään, että rakennuskohteet suunnitellaan ja toteutetaan siten, ettei ihmisille, kotieläimille tai omaisuudelle aiheuteta vaaraa eikä ympäristöä vahingoiteta; huomauttaa, että jäsenvaltioiden tasolla vahvistettuun rakennuslainsäädäntöön vaikuttaa yleensä kohteissa käytettävien rakennustuotteiden suoritustaso;

([8]) Euroopan komissio, ”The European construction sector – A global partner”, 2016.

Yhteinen tekninen kieli myös standardeissa

4. panee merkille, että rakennustuoteasetuksella käyttöön otettu yhteinen tekninen kieli määritellään yhdenmukaistetuissa eurooppalaisissa standardeissa ja eurooppalaisissa arviointiasiakirjoissa ja sitä sovelletaan tuotteisiin, jotka eivät kuulu tai eivät kuulu kokonaan yhdenmukaistettujen standardien piiriin, jotta otettaisiin huomioon jäsenvaltioiden suorituskykyvaatimukset; toteaa, että yhdenmukaistettujen standardien laatimisessa toimivaltaisia organisaatioita ovat Euroopan standardointikomitea (CEN) ja Euroopan sähkötekniikan standardointikomitea (CENELEC) ja että eurooppalaisten arviointiasiakirjojen laatimisesta huolehtivat puolestaan eurooppalaisesta teknisestä arvioinnista vastaava organisaatio (EOTA) ja teknisestä arvioinnista vastaavat laitokset;

5. huomauttaa, että toisin kuin muussa uutta lainsäädäntökehystä koskevassa lainsäädännössä, rakennustuoteasetuksessa säädettyjen yhdenmukaistettujen standardien käyttö on pakollista, mikä edellyttää, että niiden hyväksymisjärjestelmä on tehokas, jotta voidaan vastata teollisuuden tarpeisiin ja ottaa huomioon sen tehokkaimmat käytännöt, tasoittaa tietä innovoinnille, pysyä teknologian kehityksen tasalla, varmistaa oikeudellinen selkeys ja tasapuoliset toimintaedellytykset pk-yrityksille sekä vastata jäsenvaltioiden sääntelytarpeisiin; kehottaa siksi komissiota varmistamaan teollisuuden ja asiaankuuluvien sidosryhmien aktiivisen osallistumisen, jotta voidaan varmistaa, että uudet standardit ovat mahdollisimman asianmukaisia; toteaa, että on tärkeää, että jäsenvaltiot osallistuvat aktiivisesti standardointiprosessiin;

6. on huolissaan siitä, että rakennustuotteita koskevista 444 yhdenmukaistetusta standardista vain kaksitoista annettiin rakennustuoteasetuksen hyväksymisen jälkeen; katsoo, että standardien kehittämiseen ja julkaisemiseen tarvittava aika, nykyisten standardien (rakennustuoteasetukseen liittyvä säännöstö) tarkistamisen ja päivittämisen ruuhkautuminen, nykyiseen lainsäädäntökehykseen liittyvä oikeudellisen selkeyden puute ja tuloksekkaan vuoropuhelun puute kaikkien prosessissa mukana olevien kumppaneiden välillä ovat merkittävimpiä rakennustuoteasetuksen täytäntöönpanoon liittyviä ongelmia;

7. huomauttaa, että huomattava osa standardeista ei kata täysin kaikkia perusvaatimuksia, jotka ovat tarpeen rakennustuotteiden käyttämiseksi rakennuskohteissa; on huolissaan siitä, että tämä puutteellinen yhdenmukaistaminen on osittain johtanut rakennustuotteisiin sovellettaviin kansallisiin lisävaatimuksiin ja pakollisiin kansallisiin merkintöihin, jotka luovat perusteettomia esteitä, pirstaloivat ja heikentävät sisämarkkinoita ja luovat oikeudellista epävarmuutta yrityksille, rakentajille, urakoitsijoille, suunnittelijoille ja arkkitehdeille, mistä saattaa aiheutua turvallisuusriskejä rakennuskohteille;

8. kehottaa komissiota etsimään pikaisesti nopean ja toteuttamiskelpoisen ratkaisun standardointiprosessien parantamiseksi ja julkaisemattomien standardien ruuhkan purkamiseksi; kannattaa tässä yhteydessä sitä, että lyhyen aikavälin toimenpiteitä ruuhkan purkamiseksi ja sääntelyn puutteiden ratkaisemiseksi yhdistetään pitkän aikavälin toimenpiteisiin, jotta parannetaan yhteisen teknisen kielen määrittelyprosessia yhdenmukaistettujen kattavien standardien avulla;

9. korostaa, että yhdenmukaistettujen standardien kehittämistä koskevia ongelmia on käsiteltävä valmisteluprosessin kaikissa vaiheissa; kehottaa komissiota kuulemaan tiiviisti kaikkia asiaankuuluvia sidosryhmiä valmisteluvaiheessa standardointiasetuksen mukaisesti ja korostaa kaikkien osapuolten tasapuolisen edustuksen sekä läpinäkyvyyden ja avoimuuden merkitystä toimivien ratkaisujen löytämiseksi; korostaa tarvetta varmistaa, että komission esittämät standardointipyynnöt ovat laadukkaita ja että ohjeistus on selkeää ja käytännönläheistä; kehottaa lisäksi komissiota laatimaan standardointielimille kattavat ja horisontaaliset suuntaviivat, joissa täsmennetään pyydetyn standardin rakenne ja sitä koskevat vaatimukset; ehdottaa, että vahvistetaan selkeästi määritellyt määräajat, joiden kuluessa komission on arvioitava valmisteltuja standardeja, ja selkeät määräajat kaikille osapuolille, jotta varmistetaan lisätarkistus, jos havaitaan, että standardointipyyntöä tai rakennustuoteasetusta ei ole noudatettu; pitää tärkeänä määritellä standardien soveltamisala tarkemmin, jotta valmistajilla olisi selkeät ohjeet, kun he ilmoittavat tuotteidensa kuuluvan soveltamisalaan;

10. katsoo, että koska standardit ovat rakennustuoteasetuksen yhteydessä pakollisia ja koska niitä pidetään osana unionin lainsäädäntöä, annettujen yhdenmukaistettujen standardien tekstien olisi oltava saatavilla kaikilla unionin kielillä; korostaa tarvetta varmistaa laadukkaiden käännösten saatavuus ilman lisäkustannuksia ja lisätä kansallisten standardointielinten osallistumista käännösprosessiin; kehottaa komissiota edelleen tukemaan ja yksinkertaistamaan rahoitusjärjestelyjä, jotka liittyvät yhdenmukaistettujen standardien kääntämiseen;

11. on huolissaan siitä, että suurin osa eurooppalaisista arviointiasiakirjoista ei koske innovatiivisia tuotteita, vaikka rakennustuoteasetukseen sisällytettiin vaihtoehtoinen menettely yhdenmukaistettujen standardien soveltamisalaan osittain tai kokonaan kuulumattomia tuotteita varten, jotta markkinoille voitaisiin hyväksyä innovatiivisia tuotteita;

12. katsoo näin ollen, että standardointijärjestelmän nykyinen vajaatoiminta on yksi syy siihen, että EOTAn menettelyä käytetään yhä enemmän vaihtoehtoisena standardointikeinona;

13. korostaa, että EOTAn menettely on pitkällinen ja kallis eikä se ole pk-yritysystävällinen ja se on hinnaltaan lähinnä vain suurten markkinatoimijoiden ulottuvissa; korostaa, että sen lisäksi, että standardointiprosessiin on tehtävä yleisiä parannuksia, nykyinen menettely eurooppalaisten arviointiasiakirjojen kehittämiseksi voi olla hyödyllinen täydentävä keino innovatiivisten tuotteiden kehittämisen ja pk-yritysten osallistumisen kannustamiseksi, mutta sen yhteydessä on myös otettava huomioon valmistajien tavoite saattaa unionin tuotevaatimusten mukaisia innovatiivisia tuotteita markkinoille mahdollisimman nopeasti eikä sitä pitäisi nähdä pysyvänä vaihtoehtona standardointijärjestelmälle;

14. korostaa, että yhteinen tekninen kieli voisi auttaa edistämään kiertotaloutta, koska se mahdollistaa rakennustuotteiden suoritustason ilmoittamisen yhteisellä tavalla; katsoo, että huomiota olisi kiinnitettävä enemmän standardeihin, joilla voidaan edistää kiertotaloutta Euroopassa;

CE-merkintä ja suoritustasoilmoitus

15. panee merkille, että CE-merkinnän ansiosta yhdessä jäsenvaltiossa laillisesti markkinoille saatettuja rakennustuotteita voidaan pitää kaupan minkä tahansa toisen jäsenvaltion alueella; panee kuitenkin huolestuneena merkille, että rakennustuoteasetuksen mukainen CE-merkintä eroaa muusta uutta lainsäädäntökehystä koskevasta lainsäädännöstä, sillä se viittaa ainoastaan tuotteen suoritustasoon eikä osoita tuotteen erityistä vaatimustenmukaisuutta, ja että tällainen muusta uutta lainsäädäntökehystä koskevasta lainsäädännöstä poikkeava lähestymistapa saattaisi aiheuttaa sekaannusta CE-merkinnän suhteen ja alentaa sen arvoa; kiinnittää tässä yhteydessä huomiota CE-merkinnässä ja suoritustasoilmoituksessa edellytettyjen tietojen päällekkäisyyksiin; katsoo, että tämä päällekkäisyys aiheuttaa yrityksille tarpeettomia hallinnollisia rasitteita ja kustannuksia ja että siihen olisi puututtava muun muassa lisäämällä digitaalisten ratkaisujen käyttöä;

16. pitää valitettavana, että rakennustuoteasetuksen mukainen CE-merkintä ymmärretään virheellisesti laatumerkiksi, ja toteaa, että se ei määritä, onko rakennustuote turvallinen tai voidaanko sitä käyttää rakennuskohteissa; katsoo, että tarvitaan lisäratkaisuja, jotta loppukäyttäjät saisivat täsmällistä ja selkeää tietoa CE-merkinnän luonteesta, kun on kyse rakennustuotteiden turvallisuudesta ja siitä, ovatko ne kansallisten rakennusturvallisuutta ja rakennuskohteita koskevien vaatimusten mukaisia;

17. kehottaa komissiota harkitsemaan ja arvioimaan tyhjentävästi, voitaisiinko rakennustuoteasetusta asteittain parantaa sisällyttämällä siihen terveys-, turvallisuus- ja ympäristönäkökohtia koskevia muita tiedotusvelvoitteita ja tuotteen suorituskykyvaatimuksia vaikutustenarvioinnin ja kutakin tuoteluokkaa koskevan unionin ja jäsenvaltioiden sääntelytarpeiden arvioinnin perusteella; kehottaa lisäksi komissiota arvioimaan, mikä lähestymistapa olisi vaikuttava rakennustuoteasetuksen kannalta;

18. huomauttaa, että rakennusalan digitalisaatio on puutteellista, ja korostaa, että on tärkeää hyödyntää täysimääräisesti digitaaliteknologiaa, jotta talouden toimijoille ja loppukäyttäjille voidaan tarjota selkeää, avointa ja luotettavaa tietoa, jotta puututaan tiedottamista koskevien edellytysten päällekkäisyyksiin ja jotta markkinavalvontaviranomaiset voivat harjoittaa toimintaansa tehokkaammin; kehottaa komissiota arvioimaan tällaisen teknologian käyttämisestä saatavia hyötyjä ja kehittämään ratkaisuja eri tietojärjestelmien kautta hyödynnettävän olemassa olevan datan älykkääseen integrointiin;

19. arvelee, että digitaalisilla ratkaisuilla voitaisiin lisätä rakennustuotemarkkinoiden avoimuutta ja varmistaa suoritustasoilmoituksessa annettujen tietojen oikeellisuus ja luotettavuus sekä helpottaa rakennustuotteiden vertailtavuutta niiden ilmoitetun suoritustason, mukaan lukien turvallisuuden ja ympäristönsuojelun taso, perusteella, jolloin talouden toimijat ja loppukäyttäjät voisivat hyötyä valmistajien antamista tiedoista arvioimalla nopeasti rakennuskohteita koskevia vaatimuksia ja vertailemalla niitä suoritustasoilmoituksessa esitettyihin tietoihin;

20. korostaa tarvetta lisätä talouden toimijoiden, erityisesti pk-yritysten ja mikroyritysten, tietoisuutta CE-merkinnästä ja suoritustasoilmoituksesta myös yhteisen digitaalisen palveluväylän kautta; katsoo, että tällainen lähestymistapa lisäisi luottamusta unionissa tehtävään yhdenmukaistamiseen ja yhdenmukaistettujen standardien laatuun ja auttaisi vähentämään sisämarkkinoiden pirstoutuneisuutta; korostaa kansallisten rakennustuoteyhteyspisteiden tärkeää roolia, kun ne tiedottavat talouden toimijoille rakennustuoteasetuksen soveltamisesta ja tarjoavat luotettavaa tietoa säännöksistä, joita jäsenvaltion alueella sovelletaan kunkin rakennustuotteen aiottuun käyttötarkoitukseen rakennuskohdetta koskevien vaatimusten täyttämiseksi; ehdottaa lisätoimia näiden yhteyspisteiden olemassaolosta tiedottamiseksi, koska vain 57 prosenttia sidosryhmistä oli tietoisia niistä vuonna 2018;

Markkinavalvonta

21. on huolissaan siitä, että teollisuus pitää rakennustuotteiden markkinavalvontaa riittämättömänä ja tehottomana; korostaa, että tällainen tilanne heikentää lainsäädäntöä noudattavien talouden toimijoiden tasapuolisia toimintaedellytyksiä ja hyödyttää epärehellisiä elinkeinonharjoittajia, jotka eivät noudata sitä; huomauttaa, että heikko ja epäjohdonmukainen markkinavalvonta voisi johtaa sellaisten tuotteiden lisääntymiseen, jotka eivät vastaa ilmoitettua suoritustasoaan, mikä olisi riski loppukäyttäjille;

22. kehottaa jäsenvaltioita panemaan täysimääräisesti täytäntöön asetus (EU) 2019/1020, jolla pyritään vahvistamaan unionin yhdenmukaistamislainsäädännön, rakennustuoteasetus mukaan luettuna, soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden markkinavalvontaa ja jossa vahvistetaan kehys yhteistyölle talouden toimijoiden kanssa; korostaa, että kansallisten markkinavalvontaviranomaisten on pantava uudet säännöt täytäntöön johdonmukaisesti, yhdenmukaisesti ja yhtenäisesti ja että tätä varten on tehostettava rajat ylittävää yhteistyötä, jotta voidaan varmistaa rakennusalan tasapuoliset toimintaedellytykset ja oikeudenmukainen kilpailu unionin markkinoilla;

23. muistuttaa jäsenvaltioita asetukseen (EU) 2019/1020 perustuvasta vaatimuksesta osoittaa tarvittavat taloudelliset, inhimilliset ja tekniset resurssit markkinavalvontaviranomaisille, mukaan lukien sen varmistaminen, että niillä on riittävä asiantuntemus ja pätevyys; kannustaa jäsenvaltioita tehostamaan markkinavalvontaviranomaistensa välistä yhteistyötä, myös rajat ylittävällä tasolla, ja parantamaan tarkastusten määrää, tehokkuutta ja vaikuttavuutta, jotta voidaan tunnistaa rakennustuotteet, jotka eivät ole ilmoitetun suoritustasonsa mukaisia, ja estää niiden liikkuminen sisämarkkinoilla;

24. kehottaa komissiota hyväksymään kiireellisesti asetuksen (EU) 2019/1020 nojalla täytäntöönpanosäädöksiä, jotta jatkettaisiin markkinavalvontaviranomaisten suorituskyvyn mukauttamista määrittämällä yhdenmukaiset edellytykset tarkastuksille, perusteet tarkastusten tiheyden määrittämiselle sekä tarkastettavien näytteiden määrä tiettyjen tuotteiden tai tuoteluokkien osalta ja vahvistamalla vertailuarvot ja tekniikat yhdenmukaistettujen tuotteiden, myös rakennustuotteiden, tarkastuksia varten ottaen asianmukaisesti huomioon kyseisten alojen erityispiirteet ja uudelleentarkastellun rakennustuoteasetuksen vaikutus; toteaa, että tuotteiden vaatimustenmukaisuutta käsittelevä unionin verkosto ja hallinnollisen yhteistyön ryhmät ovat tärkeässä tehtävässä, kun varmistetaan täytäntöönpanoa valvovien jäsenvaltioiden viranomaisten ja komission välistä jäsenneltyä koordinointia ja yhteistyötä ja selkeytetään markkinavalvontakäytäntöjä niiden tehostamiseksi;

25. pitää erittäin tärkeänä, että rakennustuotteista vastaavat kansalliset markkinavalvontaviranomaiset tekevät tiivistä yhteistyötä kansallisten rakennusvalvontaviranomaisten kanssa, jotta varmistetaan, että arvioitaessa, ovatko rakennuskohteessa käytettävät rakennustuotteet ilmoitetun suoritustason tai aiotun käyttötarkoituksen mukaisia, otetaan huomioon monia eri näkökohtia ja varmistetaan, että rakennustuotteet ovat rakennusmääräysten mukaisia, millä taataan rakennustuotteita käyttävien työntekijöiden ja rakennuskohteen käyttäjien terveyden ja turvallisuuden suojelu;

26. korostaa, että jäsenvaltioiden olisi kannettava vastuu rakennuskohteita koskevista kansallisista säännöksistä, myös vaatimuksista, jotka koskevat rakennusten turvallisuutta rakennuskohteen rakentamisen, kunnossapidon ja purkamisen aikana, ottamalla huomioon muut yleisen edun kannalta tärkeät näkökohdat, kuten työntekijöiden terveys, turvallisuus ja ympäristönsuojelu;

27. kiinnittää huomiota verkkomyynnin lisääntymiseen rakennusalalla; korostaa tarvetta varmistaa verkossa myytävien ja erityisesti EU:n ulkopuolisilta talouden toimijoilta ostettujen rakennustuotteiden tehokas markkinavalvonta, koska ne eivät ehkä ole unionin lainsäädännön mukaisia ja voivat siten vaikuttaa rakennuskohteiden laatuun ja turvallisuuteen, ja varmistaa tällä tavoin, että sisämarkkinoilla liikkuvat rakennustuotteet ovat alkuperästään riippumatta ilmoitetun suoritustasonsa tai käyttötarkoituksensa mukaisia; korostaa verkkomarkkinoiden mahdollista tehtävää tässä mielessä;

28. painottaa, että on tärkeää varmistaa, että rakennustuotteiden suoritustason arviointeja tekevien ilmoitettujen arviointilaitosten suoritustaso on yhdenmukainen, jotta ne hoitavat tehtävänsä samantasoisesti ja samoin edellytyksin; panee tässä yhteydessä merkille asetuksella (EU) 2019/1020 käyttöön otettujen unionin testauslaitosten roolin pyrittäessä parantamaan laboratoriokapasiteettia ja varmistamaan testauksen luotettavuus ja johdonmukaisuus jäsenvaltioiden markkinavalvontaa silmällä pitäen;

29. korostaa, että on tehostettava tietojen antamista ja tiedonvaihtoa rakennustuotteiden sisältämistä mahdollisesti vaarallisia aineista ja vahvistettava yhteistoimintaa Euroopan kemikaaliviraston tietokantojen kanssa voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti;

30. kehottaa komissiota seuraamaan edelleen tehokkaasti kansallisista sääntelytoimenpiteistä johtuvia sisämarkkinoiden perusteettomia esteitä ja puuttumaan niihin; korostaa, että komission ja jäsenvaltioiden välistä vuoropuhelua ja yhteistyötä on tehostettava, jotta voidaan puuttua käytäntöihin, jotka haittaavat rakennustuotteiden vapaata liikkuvuutta sisämarkkinoilla, kuten kansallisten merkintöjen käytön jatkaminen ja rakennustuotteiden lisäsertifioinnit;

Keskiviikko 10. maaliskuuta 2021

Rakennustuotteiden ekologinen kestävyys

31. korostaa yleistä tarvetta siirtyä kestävään talouteen ja edistää kiertotaloutta rakennustuotteiden hankinnassa, valmistuksessa, uusiokäytössä ja kierrätyksessä sekä niiden käytössä rakennuskohteissa; tähdentää, että rakennustuotteiden ekologista kestävyyttä sekä uusiotuotteiden ja uusiutuvien tuotteiden ja materiaalien saatavuutta markkinoilla on parannettava;

32. suhtautuu tässä yhteydessä myönteisesti siihen, että komissio pyrkii tekemään rakennusalasta kestävämmän käsittelemällä rakennustuotteiden kestävyyttä rakennustuoteasetuksen tarkistamisen yhteydessä, kuten kiertotaloutta koskevassa toimintasuunnitelmassa ilmoitettiin; tukee komission sitoumusta rakennustuotteita koskevan lainsäädännön yhdenmukaistamiseen ja johdonmukaistamiseen horisontaalisten ympäristöpolitiikkojen kanssa;

33. kehottaa komissiota harkitsemaan tiettyjen ympäristötehokkuutta ja kestävyyskriteereitä koskevien vaatimusten sisällyttämistä rakennustuoteasetuksen mukaisia tiettyjä tuoteluokkia koskeviin yhdenmukaistettuihin standardeihin tuotteiden koko elinkaaren ajan ottaen samalla huomioon markkinoiden ja teknologian kehitys sekä rakennusalan tai rakennuspolitiikan kansalliset sääntelyvaatimukset, jotta valmistajille voidaan tarjota yksi ainoa kehys tuotteiden arviointia ja testausta varten silloin, kun asiaan liittyvät yhteiset vaatimustenmukaisuutta koskevat vaatimukset täyttyvät; korostaa, että rakennustuoteasetuksessa vahvistetut rakennuskohteita koskevat nykyiset perusvaatimukset voivat jo muodostaa perustan standardien kehittämistä koskevien toimeksiantojen ja yhdenmukaistettujen teknisten eritelmien valmistelulle rakennustuotteiden ympäristötehokkuuden ja kestävyyden osalta; korostaa, että on tärkeää arvioida asianmukaisesti tuoteluokkia, joille tällaiset vaatimukset olisivat merkityksellisiä, ja että kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät on otettava mukaan arviointiprosessiin; painottaa, että tämä sisällyttäminen ei saisi johtaa rakennustuotteiden hintojen nousuun;

34. kehottaa komissiota arvioimaan, miten rakennustuoteasetuksella voitaisiin tukea rakennustuotteiden kiertoa, mukaan lukien tuotteiden uusiokäyttö ja uudelleen valmistaminen tai valmistaminen kierrätysmateriaaleista; korostaa, että tämä edellyttää luotettavia tietoja rakennustuotteiden aiemmasta käytöstä ottaen huomioon mahdolliset kustannukset; pitää tässä yhteydessä myönteisenä komission tavoitetta perustaa älykkäiden kiertotalouden sovellusten yhteinen eurooppalainen data-avaruus, johon sisältyy dataa tuotetiedoista ([9]);

Rakennustuoteasetuksen uudelleentarkastelua koskevat erityiset suositukset

35. korostaa tarvetta varmistaa kaikkien sidosryhmien asianmukainen osallistuminen kuulemis- ja arviointiprosessiin; pitää tärkeänä mahdollisten sääntelyvaihtoehtojen laajaa vaikutustenarviointia; painottaa, että rakennustuotteita koskevassa lainsäädännössä on varmistettava tasapuoliset toimintaedellytykset ja kevyempi hallinnollinen taakka kaikille yrityksille, erityisesti pk-yrityksille ottaen samalla huomioon uudet liiketoimintamallit sekä oikeudenmukainen globaali kilpailu; kehottaa tässä yhteydessä selventämään ja tehostamaan edelleen mikroyrityksiä koskevia yksinkertaistettuja menettelyjä;

36. painottaa, että on tärkeää välttää päällekkäisyyksiä ja varmistaa, että tarkistettu rakennustuoteasetus on johdonmukainen voimassa olevan lainsäädännön ja tulevien lainsäädäntöaloitteiden kanssa; kehottaa komissiota näin ollen selventämään rakennustuoteasetuksen suhdetta siihen liittyvään sisämarkkinalainsäädäntöön, kuten ekosuunnitteludirektiiviin ([10]), energiamerkintäasetukseen ([11]), jätepuitedirektiiviin ([12]) ja juomavesidirektiiviin ([13]), jotta vältettäisiin mahdolliset päällekkäisyydet ja tarvittaessa virtaviivaistettaisiin asiaa koskevia säännöksiä oikeudellisen selkeyden varmistamiseksi yrityksille;

37. korostaa, että rakennustuoteasetuksen mahdollisen tarkistamisen yhteydessä olisi noudatettava standardointiasetuksen periaatteita ja tavoitteita yhdenmukaistettujen standardien valmistelun osalta, jotta varmistetaan standardien avoimuus ja laatu; painottaa, että kaikissa tarkistuksissa olisi varmistettava kaikkien asianomaisten osapuolten asianmukainen osallistuminen ja vastattava jäsenvaltioiden sääntelytarpeisiin;

38. tähdentää, että siirtymäkauden aikana on varmistettava oikeudellinen selkeys rakennustuoteasetuksen mahdollisen tarkistamisen ja rakennustuoteasetukseen liittyvän säännöstön uudelleentarkastelun suhteen oikeudellisen tyhjiön välttämiseksi ja kitkattoman uuteen sääntelyyn siirtymisen varmistamiseksi;

([9]) Ks. kiertotaloutta koskeva toimintasuunnitelma.
([10]) EUVL L 285, 31.10.2009, s. 10.
([11]) EUVL L 198, 28.7.2017, s. 1.
([12]) EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3.
([13]) EYVL L 330, 5.12.1998, s. 32.

39. on huolissaan siitä, että rakennustuoteasetuksen mahdollinen tarkistaminen ja erityisesti rakennustuoteasetukseen liittyvän säännöstön uudelleentarkastelu vie huomattavasti aikaa, vaikka valmistajat, rakentajat, urakoitsijat, suunnittelijat ja arkkitehdit sekä muut loppukäyttäjät tarvitsevat välittömiä ratkaisuja, jotta päästäisiin eroon muun muassa yhdenmukaistettujen standardien päivittämättä jättämisestä ja puutteellisesta sääntelystä johtuvasta oikeudellisesta epävarmuudesta; kehottaa komissiota käsittelemään näitä kysymyksiä rakennustuoteasetuksen odotetun uudelleentarkastelun yhteydessä pyrkien myös ratkaisemaan kiireelliset oikeudelliset ja tekniset haasteet;

40. kehottaa tarkistamaan rakennustuoteasetusta kunnianhimoisesti luodakseen vakaan sääntelykehyksen, joka sisältää tehokkaita, helposti täytäntöönpantavia ja yhdenmukaistettuja sääntöjä;

o

o o

41. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioille.